

ΡΟΔΟΥΛΑ ΠΑΠΠΑ

ΜΥΘΟΙ
ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

ΑΘΗΝΑ 2021

*Για τους ανιψιούς:
τον Ζαφείρη (που μου ζήτησε κάποτε κάτι)
και για τον Γιώργο, τον Ραφαήλ και τον Βασίλη
(που δεν μου ζήτησαν τίποτα)*

1η έκδοση, Δεκέμβριος 2021

Σχέδιο και κοσμήματα: Κώστας Μαρκόπουλος
Σχεδιασμός βιβλίου: Περικλής Δουβίτσας
Τυπογραφική διόρθωση: Αρετή Μπουκάλα

ISBN: 978-960-504-320-9

Για την ελληνική έκδοση:
© Ροδούλα Παππά & Εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ

Ασκληπιού 6, Αθήνα 106 80
τηλ.: 210 3639962 – fax: 210 3623093
www.nefelibooks.com

1.

Τι πάθανε τα πρόβατα και ξαφνικά βελάζουν;
Μη λύκος τα πλησίασε; Πεινούν, διψούν, νυστάζουν;
Στη στάνη απλώθηκε σκιά, κι ήταν πηχτή και μαύρη –
για ένα από τα πρόβατα η μέρα έγινε βράδυ.
Και τίνος είναι η σκιά π' απλώθηκε στη στάνη;
Λεν, ο χασάπης έφτασε και τη δουλειά του κάνει.
Και δυο θρεφτάρια βέλαζαν: «Εμένα τι με κόφτει;
Όποιος το χόρτο του κοιτά, μες στη ζωή προκόφτει».
Και άλλα κάνα-δυο, σκυφτά, λιγάκι παραπέρα
τις πρασινάδες μύριζαν στον δροσερό αέρα...
Μα του χασάπη η δουλειά δεν μοιάζει να τελειώνει·
η στάνη η χιλιοπρόβατη αρχίζει ν' αραιώνει.
Με κάθε γλυκοχάραμα όλο πιο λίγα μένουν
τα ζωντανά – αλλά πυκνό το χόρτο είναι, χορταίνουν.
«Κι όσο πιο λίγοι νοματαίοι είμαστε», λέει ένα,
«πιο πολύ θα 'ναι το φαί που μένει και για μένα».
Όπως το φανταστήκατε, καιρός λίγος περνάει,
μένει ένα ζώο, μοναχό, δίχως σκοπό γυρνάει.

Κι είν' το τριφύλλι άφθονο, έρημη η στάνη, άδεια·
στέκεται και τη μελετά με δάκρυα στα μάτια.
Δεν χαίρεται την άπλα του, τη χλόη τη δροσερή του,
μόν' περιμένει την αυγή και κλαίει για τη ζωή του.

Μας λέει ο μύθος:

*Κακό παθαίνει ο γείτονας; Καλό είναι να σε νοιάσει -
λίγο μόνο χρειάζεται σ' εσένα ώς να φτάσει.*

2.

«Κάνε έναν κόπο, Βάτραχε, κι εγώ θα σ' ασημώσω,
στην όχθη αντίκρυ πέραν με, να σε χρυσοπληρώσω».
«Θέλω τον ναύλο, Ποντικέ, να μου προκαταβάλεις·
κι αφού ετούτη τη θηλιά στο πόδι σου τη βάλεις,
δώσε την άκρη του σκοινιού την άλληνα σ' εμένα.
Θα 'χεις εξυπηρέτηση πρώτης, εγγυημένα!»
Κι έτσι δεμένοι κίνησαν ο ένας με τον άλλο,
να διασχίσουνε μαζί το ρέμα το μεγάλο.
Κι ενώ η όχθη απέναντι όλο και πλησιάζει,
άξαφνα μια βαριά σκιά τον ουρανό σκεπάζει.
Ράμφος ασάλι κίτρινο, κίτρινα μάτια έχει -
κι είναι πλατύ κι είναι βαθύ το ρέμα κι όλο τρέχει.
Για να γλιτώσει απ' το πουλί, ο βάτραχος βουτάει,
τον δύσμοιρο τον ποντικό ξοπίσω του τραβάει·

κι όταν ξανά ξεμύτισε, πλάι του ξαπλωμένο
κουφάρι πλέει γκριζωπό, μ' ένα σκοινί δεμένο.
Δεν πρόλαβε καν να χαρεί που 'σωσε το πετσί του –
κρεμάμενη από 'να σκοινί βρέθηκε κι η ζωή του.
Για πρώτο πιάτο τ' όρνεο τρώει ποντικό πνιγμένο
και το κυρίως έπεται: βατράχι μουλιασμένο.

Μας λέει ο μύθος:

*Κανείς μας δεν ζει μοναχός και μόνος δεν πεθαίνει –
ο κόσμος τούτος κι η ζωή όλους μαζί μας δένει.*

3.

Δουλειά πάλι δεν είχανε, τ' αμόνι δεν χτυπάνε,
διόλου όμως δεν χολοσκάν· γελούν, χαζολογάνε...
Κι ο ένας λέει: «Δες! Ποντικός ξερακιανός περνάει,
ξοπίσω άλλον έκανε, φόφιο, τραβολογάει».
Και πράγματι, λιπόσαρκος γκρι ποντικός πηγαίνει,
κι άλλον έναν, που του 'μοιαζε, απ' την ουρά του σέρνει.
Θέαμα ήταν θλιβερό. Μα οι δυο δεν κρατηθήκαν,
αντί για ενός λεπτού σιγή, στα γέλια διπλωθήκαν.
«Γελάτε», λέει ο ποντικός, αυτός που ζούσε ακόμα.
«Μα, αντί χάχανα ανόητα να βγάξετε απ' το στόμα,

πώς θα γεμίσετε αύριο, κοιτάξτε, την κοιλιά σας –
φαί είναι στο κελάρι σας πολύ σαν τα μυαλά σας...»

Μας λέει ο μύθος:

*Η συμφορά του πιο μικρού θαρρείς είναι μακριά σου;
Γελιέσαι. Κι άμα δεν νοιαστείς, θα γίνει και δικιά σου.*

4.

Ολημερίς κουβάλημα, διψάει το μυρμηγκάκι
και σκύβει για να δροιστεί σε γάργαρο ρυάκι.
Ξάφνου γλιστρά· το δύσμοιρο μες στο νερό βουτάει,
δεν ξέρει –δυστυχία του!– διόλου να κολυμπάει.
Και μπήγει φοβερές φωνές, «Βοήθεια, τρέξτε, ζώα!» –
σπάνια μέσ' απ' το νερό μυρμήγκια βγαίνουν σώα.
Τι τύχη! Αγριοπερίστερο βλέπει το μυρμηγκάκι
και φύλλο πράσινο, χλωρό του ρίχνει για βαρκάκι.
Εκείνο πάνω του πηδά, έξω στην όχθη βγαίνει
και γρήγορα συνέρχεται, σαν πρώτα ανασαίνει.
Μα όσο γίνονταν αυτά, στ' ωραίο περιστέρι
ύπουλο ένας κυνηγός του έστηνε καρτέρι.
Με κόλλα είχε άφθονη τις ξόβεργες αλείψει
και επιδέξια στο πουλί παγίδα είχε στήσει.
Μόνο, δεν υπολόγιζε πως, για την καλοσύνη,
το μυρμηγκάκι απέραντη ένωθε ευγνωμοσύνη.

Με όλες τις δυνάμεις του στον άνθρωπο χιμάει,
τρυπώνει στα μπατζάκια του και δώσ' του τον τσιμπάει.
Σκούζει εκείνος, παρατάει τις κόλλες, τα κλαδιά του
και παίρνει δρόμο τρίβοντας γερά τα πισινά του.
Κι έτσι μυρμήγκι και πουλί είδαν καλό μεγάλο –
χρωστάν οι δυο τους τη ζωή ο ένας τους στον άλλο.

Μας λέει ο μύθος:

*Όσο μπορείς κάνε καλό – καθένας μας γνωρίζει
πως η καλή η πράξη μας πίσω ξανά γυρίζει.*

5.

— Ε, ποντικάκια, προσοχή! Ο λέοντας κοιμάται.
Τον ύπνο μην του διώχνετε και μη μας τον ξυπνάτε!
Μα τα μικρούλια, τόσα δα, σταλίτσα ποντικάκια,
τριγύριζαν, τριγύριζαν του λιόντα τα μουστάκια·
πίσω απ' τη φουντωτή ουρά τρέχαν, χοροπηδούσαν,
χαχάνιζαν, σκουντιόντουσαν, τη μοίρα προκαλούσαν...
Και νά: ένα μικρούλικο, τόσο δα ποντικάκι
τραβάει άθελά του –ωχ!– του λιόντα ένα μουστάκι.
Προτού προλάβει να χαθεί, τα ίχνη του να σβήσει,
ο κοιμισμένος γίγαντας τα μάτια έχει ανοίξει·
κι απλώνει την ποδάρα του, τα νύχια του τεντώνει,
τον σκανταλιάρικο μικρό στη χούφτα του γραπώνει.

Κοιτάξτε, φίλοι, θέαμα: ο βασιλιάς των ζώων
κι ίσως ο ταπεινότερος όλων των υπηκόων!
Τι να τον κάνει; Μια χαψιά; Διόλου δεν το αξίζει.
Τη μια σταλίτσα του ζωή στον ποντικό χαρίζει·
κι αφού βρυχήθηκε μια-δυο, ύστερα χασμουριέται,
γυρνά στο άλλο του πλευρό κι ευθύς αποκοιμιέται.
Δεν πέρασε καιρός πολύς. Ένα μεσημεράκι
πήγαιν' ο λέοντας να πει σε γάργαρο ρυάκι,
και βρέθηκε ο δυστυχής σε ύπουλη παγίδα –
δεμένος χειροπόδαρα χωρίς καμιά ελπίδα.
Κι άλλο να κάνει δεν μπορεί και γοερά βρυχάται –
όλο το δάσος τον ακούει, όλο τον αφουγκράται.
«Κάπου την ξέρω τη φωνή», λέει κι ένα ποντικάκι
τεντώνοντας τ' αυτάκια του, κουνώντας το μυτάκι.
«Μπρος, συμμορία, φύγαμε!» στους ποντικούς φωνάζει,
και μια και δύο σπεύδουνε στον λιόντα που σπαράζει.
«Κράτα καλά, κυρ Λέοντα, κι η ώρα σου δεν φτάνει,
τι σου χρωστώ ένα καλό γι' αυτό που μου 'χεις κάνει».
Κι ευθύς το ρίχνουν στη δουλειά αμέτρητα δοντάκια
από μικρούλια, τόσα δα, σταλίτσα ποντικάκια.
Ροκάνιζαν, ροκάνιζαν, κι ώσπου να πεις «τυράκι»
ήταν ο λέων λεύτερος χάρη στο ποντικάκι.

Μας λέει ο μύθος:

*Λυπήσου τον αδύναμο, δείξε μεγαλοσύνη –
ίσως μια μέρα χρειαστείς λίγη ευγνωμοσύνη.*

6.

Για τα κλεφτρόνια ο γεωργός δόκανο έχει στήσει
και, άθελά του, όμορφο αϊτό έχει φυλακίσει.
Όταν τον βλέπει, πρόθυμα τη λευτεριά του δίνει,
να φύγει για τους ουρανούς και πάλι τον αφήνει.
Δεν πέρασε λίγος καιρός απ' την καλή του πράξη,
ο γεωργός σε μια σκιά γέρνει να ξαποστάσει.
Σε μια ψηλή ξερολιθιά τη ράχη ακουμπάει,
τρώνει λιγάκι, ξεδιψά, τον ουρανό κοιτάει.
Και νά τος πάλι ο αϊτός, από ψηλά ζυγώνει
και ξάφνου το μαντίλι του τ' άλικο του σουφρώνει.
«Πού πας, μωρέ βρομόπουλο; Πού πας, μωρέ κλεφτρόνι;»
πετιέται πάνω, βλαστημά, το γεύμα του δεν σώνει.
Και το μαντίλι ο αϊτός στη γη ξανά πετάει,
ανοίγει διάπλατα φτερά, τον αποχαιρετάει.
Μα εκεί που είχε ο άνθρωπος τη ράχη ακουμπισμένη,
εκεί η ψηλή ξερολιθιά είναι πια σωριασμένη.
Κι ευγνωμονούσε ολόθερμα μέσ' από την ψυχή του
το ευγενικό αυτό πουλί που 'σωσε τη ζωή του.

Μας λέει ο μύθος:

*Κάνε την πράξη την καλή, χαμένη δεν θα πάει,
ώς και τ' αγρίμι του βουνού κι αυτό θα σ' τη χρωστάει.*

7.

Ένας αϊτός περήφανος, αϊτός δυστυχιμένος,
φαλιδισμένα είχε φτερά· ζούσε φυλακισμένος
–αν τον Θεό σας έχετε!– σε ταπεινό κοτέτσι,
ανθρώπου χέρι βάναυσο τα είχε φέρει έτσι.
Μα άνθρωπος άλλης λογής το ζώο συμπονάει·
στον δήμιο δίνει του πουλιού λεφτά όσα ζητάει
και το καημένο ζωντανό μ' αγάπη το φροντίζει,
ώσπου μ' ορθάνοιχτα φτερά στους ουρανούς γυρίζει.

Και τ' όρνεο, από χαρά κι από ευγνωμοσύνη,
έναν λαγό που σπαρταρά στον ευεργέτη δίνει
(ο κακομοίρης ο λαγός! Μα αυτό είν' άλλη ιστορία...).

Μια αλεπού περαστική δεν χάνει ευκαιρία:
«Ανόητο πουλί», του λέει, «το δώρο πάει χαμένο
σ' εκείνον που σε νοιάζεται, που έχεις δεδομένο.
Δώσ' το στον αγριάνθρωπο – ξανά αν βρεθεί μπροστά σου,
θα ξέρει πια να εκτιμά τα ορθάνοιχτα φτερά σου».

Μας λέει ο μύθος:

*Κάποιοι κι αν ευεργετηθούν, κι αν δούνε καλοσύνη,
ποτέ τους δεν θα νιώσουνε σταλιά ευγνωμοσύνη.*

8.

Δίψασε σκύλος μια βραδιά κι ήταν πηχτό σκοτάδι,
 πήγε να πει και γλίστρησε βαθιά σ' ένα πηγάδι.
 Ο κύρης του ο κηπουρός άκουσε πλοφ! και τρέχει –
 δεν έχει σκύλο πια στεγνό, σκύλο μουσκίδι έχει,
 που μες στα έγκατα της γης με τρόμο πλατσουρίζει,
 άλλοτε σκούζει κι αλυχτά, κι άλλοτε κλαψουρίζει.
 «Ώχου, Αζόρ μου, δύσμοιρε, Αζόρ μου, καημενούλη,
 που σ' έχω από μια σταλιά κουτάβι τοσοδούλι.
 Κρίμα η σκυλίσια σου ζωή έτσι να πάει χαμένη»,
 λέει και μες στη φοβερή, τη μαύρη τρύπα μπαίνει.
 Όμως του σκύλου το μυαλό θα 'τανε θολωμένο·
 ποιος ξέρει τι θα σκέφτηκε σαν νιώθει τ' απλωμένο
 το χέρι το ανθρώπινο και κάνει να τ' αρπάξει,
 τον κύρη και σωτήρα του να τον κατασπαράξει.
 «Έτσι είσαι, βρε βρομόσκυλο, έτσι είσαι, βρε κοπρίτη;
 Μείνε, αφού θες, στο σκοτεινό, σ' αυτό το μαύρο σπίτι!»
 Και δεν περνά ώρα πολλή –τι θλιβερή ιστορία...–
 μες στο σκοτάδι το πηχτό απλώθηκε ησυχία.
 Κανείς δεν κλαψουρίζει πια, κανείς δεν αλυχτάει·
 μες στο κατάμαυρο νερό βούλιαξε ο σκύλος – πάει.

Μας λέει ο μύθος:

*Ξεχνά –τι επικίνδυνο!– ο νους όταν θολώσει
 ποιο χέρι να ευγνωμονεί και ποιο να το δαγκώσει.*

9.

Έχει απ' τον ώμο ο κυνηγός το τόξο ξεκρεμάσει –
της ελαφίνας η καρδιά κοντεύει πια να σπάσει.
Ήτανε όμως τυχερή. Μπροστά της, τυλιγμένο
βλέπει σε μια βαλανιδιά κλήμα ευλογημένο·
πίσω απ' τα φύλλα τα πλατιά κρύβεται, καρτεράει –
ο κυνηγός με βιαστικό βήμα την προσπερνάει.
Κι ήτανε Μάης κι άνοιξη κι η γη χαμογελούσε,
κι η ελαφίνα ένωσε λιγάκι πως πεινούσε.
Μα ενώ τριγύρω απλώνονταν ατέλειωτα χορτάρια,
ζήλεψε της κληματαριάς τα τρυφερά βλαστάρια
και ξέχασε πως της ζωής χρωστά τη σωτηρία
στου κλήματος τη σκιερή, χλωρή ευεργεσία.
Καθώς ν' αποτελειώσει πια το γέυμα της κοντεύει,
ο κυνηγός από μακριά βλέπει: κάτι σαλεύει.
Και πλησιάζει αθόρυβα, το τόξο του τεντώνει –
για ένα πλάσμα άμυαλο ο χρόνος πια τελειώνει.
Το βέλος το θανατερό στη φλέβα το χτυπάει,
στον ίσchio της κληματαριάς το ελάφι ξεψυχάει.
Κι ενώ το σώμα του, ζεστό, από ζωή αδειάζει,
με τη στερνή τη γνώση του τ' ωραίο φυτό κοιτάζει
και ψιθυρίζει: «Άξιζα την τύχη την πικρή μου.
Κείνον που μ' ευεργέτησε πλήγωσα εγώ, αλί μου!».

Μας λέει ο μύθος:
Για το δικό σου το καλό, δείξε ευγνωμοσύνη –
συχνά τις ίδιες συμφορές ξανά η ζωή μάς δίνει.

10.

«Μωρ' τα πλατάνια – τι άχρηστα! Τζάμπα τον τόπο πιάνουν.
Ούτε π' αξίζουν μπιρ παρά. Καρπό να φας δεν κάνουν...»
Δρόμο πηγαίνανε μακρύ, πολύ είχαν περπατήσει·
να ξαποστάσουν μια σταλιά είχαν κι οι δυο καθίσει
σε πλάτανου παχιά σκιά. Κι ήτανε καλοκαιρί
και σκάζανε οι τζιτζικες, καυτό ήταν μεσημέρι.

Μας λέει ο μύθος:
Ανθρώπους έχει ανόητους, που την ευεργεσία
ούτε που βλέπουν, κι απαντούν μόνο μ' αχαριστία.

11.

Ήταν το κρύο τσουχτερό, αφύ ήταν τ' αγιάζι,
και πλάι στην ξερολιθιά ο άνθρωπος κοιτάζει
και φίδι βλέπει γκριζωπό, σκούρο ζιγκ ζαγκ στη ράχη,

αναίσθητο το δύσμοιρο – ζωή άραγε να 'χει;
Και δύο δεν το σκέφτεται· στον κόρφο του το παίρνει,
στη ζέστη την κατάσαρκα το πλάσμα ανασταίνει.
Λίγες περάσανε στιγμές, το ζώο να ζει αρχίζει·
κι όπως, από τη φυλακή, στο φως να βγει πασχίζει,
άγρια τον σωτήρα του κατάστηθα φιλάει –
στο αίμα το ανθρώπινο φαρμάκι πια κυλάει.
Κι ο άντρας λέει, σαν γύρω του ο κόσμος σκοτεινιάζει:
«Ανόητος, 'ποιος μοχθηρό πλάι στην καρδιά του βάζει...».

Μας λέει ο μύθος:

*Και το καλό θέλει μυαλό. Βοήθεια να δώσεις,
με σκέψη όμως και με νου – πικρά μη μετανιώσεις.*

12.

«Δες, Χελιδόνι, κοίταξε τι όμορφα αυγουλάκια
που βρήκα εδώ και τα κλωσσώ, να βγουν γλυκά πουλάκια!»
«Κουνήσου, Κότα, όσο μακριά τα πόδια σου σε πάνε –
σαν γεννηθούν τέτοια μικρά, όλεθρο θα σκορπάνε!
Της όχεντρας φριχτά αυγά ζεσταίνεις για να ζήσουν,
το πρώτο δηλητήριο σ' εσένα –αλί!– θα χύσουν·
κι έπειτα, σ' όσους γύρω σου ανύποπτους μας βρούνε,
τα τέρατα που κλώσσησες ύπουλα θα χιμούνε.

Παράτα τα! Σπάσ' τα τ' αυγά! Εσύ αν δεν θες να ζήσεις,
χρωστάς στους άλλους τον φονιά αγέννητο ν' αφήσεις.

Γιατί θα 'ναι πολύ αργά, ανόητο ορνίθι,
σαν δεις πως λόγια αληθινά λέω κι όχι παραμύθι...»

Μας λέει ο μύθος:

*Αθώο μοιάζει το κακό συχνά προτού θεριέψει –
πρόσεχε ποιος του κόρφου σου τη ζέστη πάει να κλέψει.*

13.

Ήταν μικρό και χνουδωτό – κουτάβι πόσο μοιάζει!
Και τ' ορφανό λυκόπουλο βοσκός στη στάνη μπάζει,
να τ' αναθρέψει σαν σκυλί με τ' άλλα του παρέα.
Και ζήσανε χρόνια μαζί· ώσπου μια μέρα ωραία,
δουλειά τυχαίνει του βοσκού, κατά την πόλη πάει
κι αφήνει το κοπάδι του ο λύκος να φυλάει...

Η τελευταία ήταν φορά που είδε το θηρίο·
γιατί στη στάνη ζωντανά πρόβατα άφησε δύο
κι όλα τ' άλλα μακέλεψε – πάει πια το κοπάδι.
Με στόμα αίμα που 'σταζε χάθηκε μες στο βράδυ.

Μας λέει ο μύθος:

*Πλάσματα υπάρχουν που αγαθά ποτέ τους δεν θα γίνουν –
θεριά στον κόσμο ήρθανε, θεριά πάντα θα μείνουν.*

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

«Ο Αίσωπος έγραψε ιστορίες για παιδιά».

Αλήθεια;

Ή μήπως είναι κι αυτό μύθος;

Στην πραγματικότητα, απ' όσο γνωρίζουμε, ο ίδιος ο Αίσωπος δεν έγραψε τίποτε. Μάλιστα ενδέχεται να μην είναι καν υπαρκτό πρόσωπο. Κατά πάσα πιθανότητα, όμως, υπήρξε και έζησε κατά τον 6ο αι. π.Χ. – ένας ευφυέστατος απελεύθερος από τη Θράκη, χαρισματικός δημιουργός και αφηγητής σύντομων, λιτών, συχνά ευτράπελων και διδακτικών ιστοριών. Ωστόσο, δεν επινόησε εκείνος το γραμματειακό είδος που φέρει το όνομά του. Ο αισωπικός μύθος έλκει την καταγωγή του από την αρχαία Μεσοποταμία, ενώ σε ελληνικό κείμενο απαντά ήδη δύο αιώνες πριν από την εμφάνιση του ιστορικού Αισώπου.

Οι ιστορίες που αποδίδουμε στον Αίσωπο έχουν με βεβαιότητα περισσότερους από έναν δημιουργούς. Κατά την ελληνική αρχαιότητα, χρησιμοποιήθηκαν είτε με σκοπό απλώς τη διασκέδαση –ενηλίκων– είτε από συγγραφείς και ρήτορες σε διάφορες εκφάνσεις της κοινωνικής και πολιτικής ζωής. Μόνο από τα ρωμαϊκά χρόνια και εξής, και κυρίως από τον 1ο μ.Χ. αι., οι αισωπικοί μύθοι άρχισαν να αποτελούν μέρος της εκπαίδευσης μικρών μαθητών. Τότε εμφανίζεται και, σταδιακά, καθιερώνεται και το επιμύθιο.

Στα δύο χιλιάδες χρόνια που ακολούθησαν, οι μύθοι μεταφράστηκαν ίσως σε όλες τις ανθρώπινες γλώσσες, ενώ δημιουργούνταν διαρκώς νέοι μύθοι κατά το αισωπικό πρότυπο. Υπήρξαν από τα πιο πολυδιαβασμένα κείμενα της ανθρωπότητας – και κάποιοι από αυτούς παραμένουν.

Οι μύθοι της έκδοσής μας έρχονται να προστεθούν στις έμμετρες αποδόσεις των αισωπικών μύθων, που στην ελληνική γραμματεία εμφανίζονται κατά τον 8ο αι. π.Χ. Οι πηγές της παρούσας συλλογής καλύπτουν το διάστημα μεταξύ του αιώνα εκείνου και του 17ου μ.Χ.· κατά κύριο λόγο όμως βασίζονται στις τρεις αρχαιότερες σωζόμενες συλλογές: εκείνη του Φαίδρου (1ος μ.Χ. αι., στα λατινικά), του Βάβριου (τέλη 1ου μ.Χ. αι., στα ελληνικά) και στη λεγόμενη *Αυγουσταία Συναγωγή* ανώνυμων ελληνικών μύθων (περίπου 3ος μ.Χ. αι.).

Από τις Εκδόσεις Νεφέλη θα κυκλοφορήσει σύντομα και μια εκτενέστερη έκδοση, με επίμετρο και σχόλια της Ροδούλας Παππά και με εικονογράφηση του Κώστα Μαρκόπουλου. Ετοιμάζεται επίσης και μια εικονογραφημένη έκδοση για παιδιά μικρής ηλικίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Πρόβατα και χασάπης
2. Βάτραχος, ποντικός και γεράκι
3. Σιδεράδες και ποντικοί
4. Αγριοπερίστερο, μυρμήγκι και κυνηγός
5. Λιοντάρι και ποντικάκι
6. Γεωργός και αετός
7. Αετός, άνθρωπος και αλεπού
8. Σκύλος στο πηγάδι
9. Ελαφίνα και κληματαριά
10. Οδοιπόροι και πλάτανος
11. Άνθρωπος και φίδι
12. Κότα, χελιδόνι και αυγά φιδιού
13. Λύκος που φυλούσε πρόβατα
14. Δύο σκύλες
15. Λαγός, σπουργίτι και γεράκι
16. Τόνος και δελφίνι
17. Γεράκι, αηδόνι και κυνηγός
18. Κυνηγός και κοτσύφι

19. Ψαράδες και άδεια δίχτυα
20. Ψαράς και τόνος
21. Μεθυσμένος και Τύχη
22. Γάιδαρος και το φορτίο του
23. Τσομπανόπουλο και λύκος
24. Λύκος και νήπιο
25. Άνθρωπος και Σάτυρος
26. Προμηθέας και Αλήθεια
27. Λύκος, αλεπού και τρεις αλήθειες
28. Γουρούνα στο παζάρι
29. Λύκος και αλεπού κατηγορούμενη
30. Προβατίνα κατηγορούμενη
31. Αετίνα, γουρούνα και γάτα
32. Τυφλός και θηρία μια σταλιά
33. Νυφίτσα νύφη
34. Καρακάξα και η ουρά της
35. Γάιδαρος με λεοντή
36. Γάιδαρος και τζιτζίκια
37. Γάιδαρος και κουτάβι
38. Καμηλιέρης και καμήλα
39. Λύκος και αλεπού
40. Λύκος και η σκιά του
41. Χελώνα και αετός
42. Αλεπού και κόρακας
43. Παγόνι και άλλα πουλιά
44. Λιοντάρι και ταύρος
45. Γάτος και πελαργός
46. Στη χώρα των πιθήκων

47. Κλέφτες και πετεινός
48. Ψαράς στο ποτάμι
49. Ζώα και λοιμός
50. Βατράχια και τούροι που παλεύουν
51. Λαγοί και λιοντάρια
52. Λύκος έξω απ' τη στάνη
53. Γεράκι και αηδόνι
54. Λύκος και αρνί
55. Άνθρωπος, λιοντάρι και άγαλμα
56. Λιοντάρι, ποντικάκι και αλεπού
57. Λύκος και πελαργός
58. Λιοντάρι και γάιδαρος
59. Λιοντάρι, αλεπού και λύκος
60. Λιοντάρι και αλεπού
61. Κυνηγός, πέρδικα και πετεινός
62. Κυνηγός και πέρδικα
63. Άγρια και ήμερα περιστέρια
64. Άγριος και σπιτικός γάιδαρος
65. Σκύλος σπιτικός και λύκος
66. Ελάφι, άλογο και άνθρωπος
67. Βάτραχοι και Δίας
68. Βόδια και χασάπηδες
69. Αλεπού στο χαντάκι
70. Σφήκες και πέρδικες
71. Αγωγάτης και γάιδαρος
72. Μικρά και μεγάλα ψάρια
73. Λύκος, αρνί και λιοντάρι
74. Αετός και λιοντάρι

75. Αετόπουλο και κοράκι
76. Ποντικάκι, γάτα και πετεινός
77. Γάτα και πουλιά
78. Γάτα και κότα
79. Αλεπού και κατσίκι στο πηγάδι
80. Λύκος στη στάνη
81. Λύκος και κατσίκι
82. Καινούργιος λέων βασιλιάς και λαγός
83. Λύκος και σκύλος
84. Λιοντάρι, αλεπού και ελάφι
85. Λιοντάρι, λύκος και αλεπού
86. Αλεπού, γάιδαρος και λιοντάρι
87. Ταύροι και λιοντάρι
88. Λιοντάρι και κάπρος
89. Πατέρας και γιοι
90. Σάλπιγγα και σαλπιστής
91. Αετός και βέλος
92. Δέντρο και ξυλοκόποι
93. Αλεπού και σταφύλια
94. Αλεπού, βοσκός και κυνηγός
95. Κυνηγός και πουλιά
96. Αθλητής και πήδημα
97. Κυνηγός, ξυλοκόπος και λιοντάρι
98. Ποντικοί, γάτα και κουδουνάκι
99. Κατσίκι και λύκος
100. Λυχνάρι
101. Λιοντάρι και σκνίπα
102. Φαλακρός και αλογόμυγα

103. Πετεινός και γεράκι
104. Αετίνα και σκαθάρι
105. Βόδι και σκνίπα
106. Παγόνι και γερανός
107. Χήνες και γερανοί
108. Ποντικός της εξοχής και ποντικός της πόλης
109. Ηρακλής και Πλούτος
110. Ύβρις και Πόλεμος
111. Κότα με χρυσά αυγά
112. Σκύλος στο ποτάμι
113. Κουρούνα λευκή
114. Βοσκός και άγρια κατσίκια
115. Πατέρας, γιοι και θησαυρός
116. Βοσκός και χουρμάδες
117. Λύκος ντυμένος πρόβατο
118. Άνθρωπος, χελιδόνι κι η άνοιξη
119. Σκύλος και ερμαϊκή στήλη
120. Μύγα και μυρμήγκι
121. Τζιτζίκι και μυρμήγκι
122. Σκαθάρι και μυρμήγκι
123. Δύο σκαθάρια
124. Οδοιπόροι και αρκούδα
125. Οδοιπόροι και τσεκούρι
126. Αλεπού και πουρνάρι
127. Το σπίτι του Σωκράτη
128. Λιθοξόος και σκύλος
129. Γερανοί και πελαργός
130. Γάιδαρος και ο φίλος του

131. Γάιδαρος και μουλάρι
132. Μουλάρι και οι γονείς του
133. Δύο σκύλοι
134. Πιθηκίνα και τα παιδιά της
135. Το πιο όμορφο ζώο
136. Γουρούνα και λέαινα
137. Αλεπού και μάσκα
138. Καρδιά
139. Δαμάλι και βόδι
140. Βοσκός και μέλισσες
141. Νυφίτσα και λίμα
142. Ήλιος και Βοριάς
143. Ψαράς μουσικός
144. Κατσίκι και λύκος μουσικός
145. Αλεπού και πελαργός
146. Αλεπού χωρίς ουρά
147. Μυλωνάς, γιος του και γάιδαρος
148. Χελιδόνι και λινάρι
149. Σκύλος και το σπίτι του
150. Καμήλα και δρόμος
151. Καμήλα στο ποτάμι
152. Κοράκι και πρόβατο
153. Αρκούδα και αλεπού
154. Σκύλος στο παχνί
155. Άπληστος και φθονερός
156. Δύο εχθροί
157. Τα δύο σακούλια
158. Τέντζερης και τσουκάλι

159. Βελανιδιά και καλάμι
160. Λαγός και χελώνα
161. Φιλάργυρος
162. Σκύλος, λαγός και κυνηγός
163. Ποντικός στην κατσαρόλα
164. Γάιδαρος στον γκρεμό
165. Άνθρωπος που μετράει κύματα
166. Σοφός και λακκούβα
167. Βουνό κοιλοπονάει
168. Γάιδαρος και η σκιά του
169. Ποιητής ναυαγός
170. Πετεινός και μαργαριτάρι
171. Ρόδο και αμάραντο
172. Βοσκός, μοσχάρι και Δίας
173. Πλούσιος ναυαγός και Αθηνά
174. Κορυδαλλοί και θεριστές
175. Γη και Άνθρωποι
176. Δίας, Άνθρωποι και ελπίδα
177. Κάργια, αλεπού και σύκα
178. Γέρος και Χάρος
179. Γριά και νταμιτζάνα